

N:o 72.

Toinen Saarna Neljäntenä Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Evank. Luukk. 6: 36–42.

Tästä evankeliumista olisi, rakkaat ystävät, paljonkin saarnaamista, mutta emme tahdo tällä kertaa sen joka kohtaa koskettaa, ettemme liian laveasti puhuessamme jäisi sen opetuksesta osattomiksi. Tekstissä olette kuulleet, kuinka rakas Herramme ja Vapahtajamme, Jeesus Kristus, meille teroittaa laupeuden töitä, kuinka meidän tulee olla hyväsydämissä, ei tuomita, ei sadatella, antaa jokaiselle halusta anteeksi ja samoin myöskin auttaa kaikkia tarvitsevaisia antimillamme. Jos me näin teemme, sanoo hän, niin meille annetaan likistetty, sullottu ja ylitse vuotava mitta. Ellemme taasen niin tee, pitää meille takaisin mitattaman samalla mitalla, jolla me toisille olemme mitanneet. Näin tahtoo hän antaa kristityillensä vakavan kiellon, etteivät ketään sadattelisi, tuomitsisi, kellekään kostaisi, keneltäkään ottaisi, vaan paljoa pikemmin antaisivat ja lähimmäisen viat unohtaisivat.

Voidaksemme tätä evankeliumia sitä paremmin ymmärtää, täytyy meidän ensin kumota vastustajamme, jotka tätä tekstiä käyttävät vahvana ja lujana perustuksena opillensa ja siitä kerskaavat, aivan kuin olisivat sen jo varmaan todeksi saaneet, että töillä voidaan saavuttaa syntein anteeksi antaminen ja iankaikkinen elämä. Onhan tässä, sanovat he, selvästi kirjoitettuna: **Anteeksi antakaa, niin teille anteeksi annetaan; antakaat ja teille annetaan.** Millä voidaan noin selviä lauseita vastustaa? Siitä seuraa siis varmaan, että hy-

villä töillä voidaan saada synnit anteeksi. He tahtovat saada tällä ja tämän kaltaisilla lauseilla todistetuksi, että me omasta ansiostamme tulemme vanhurskaiksi ja autuaiksi. He haukkuvat ja tuomitsevat meitä vääräuskoisiksi, kun opetamme, että tulemme autuaiksi ainoastaan uskon kautta Jeesukseen Kristukseen, joka onkin meidän tähtemme ristiinnaulittu ja kuollut, antanut meidän edestämme ruumiinsa ja vuodattanut verensä synteimme anteeksi saamiseksi. Näin tekevät he Kristuksen meille aivan tarpeettomaksi ja sanovat oppia uskosta kerrassaan eksytykseksi ja valheeksi. Tässä käy niin, että sokea toista sokeata taluttaa.

No niin, meidän puolestamme kulkekoot vaan tietänsä, koska tahtovat niin sokeita ja paatuneita olla. Mutta jos he vakavasti tahtoisivat totuuden tuntoon tulla, voisivat he selvästi tästä evankeliumista nähdä, mihin tällaiset lauseet oikeastaan tähtäävät ja mitä tarkoittavat. Lausuuhan evankeliumi selvästi, ettei Kristus puhu sellaisille, jotka eivät vielä armossa olleet, vaan opetuslapsillensa, jotka jo ovat armon lapsia ja vanhurskaita ja jotka hän juuri sitä varten lähettääkin maailmaan, että he toisillekin samaa armoa ja vanhurskautta saarnaisivat. Selvä johtopäätös on siis, että he jo olivat syntinsä anteeksi saaneet, olivat hurskaat ja vanhurskaat, jota heidän ei enään sopinut töillä ansaita. Semmoisia, sanon minä, hän tässä puhuttelee ja opettaa, kuinka heidän tulee käyttäytyä vihollisiaan kohtaan, nimittäin

että jos heitä vainotaan, heidän ei tule puolestaan vainota, vaan kestää kärsivällisesti kaikkea sellaista ja tehdä vainoojilleen sen sijaan mitä parasta on.

Kristuksen tarkoitus ei siis ole, että heidän tässä mainituilla töillä pitäisi vasta hankkia syntein anteeksi saaminen ja se vanhurskaus, joka Jumalan edessä kelpaa, vaan hän puhuu tässä suoraan ja yksinkertaisesti opetuslapsilleen, jotka oli valinnut ja apostoleiksi nimittänyt, johon Luukas ennen tätä evankeliumia viittaa. Hän opettaa heille, kuinka heidän tulee nyt saarnaamaan ryhtyessään käyttäytyä, aivan kuin olisi sanonut: Te rakkaat opetuslapset, minä lähetän teidät kuin lampaat sutten keskelle ja määrään teille tehtäväksi saarnaamisen ja toisille teidän saarnanne vastaanottamisen ja uskomisen. Siinä on teille niin käyvä, että maailma teille suuttuu ja rupeaa teitä vihaamaan, ja että te löydätte siinä yhtä paljon ystävyyttä ja rakkautta kuin lampaat sutten keskellä. Ihmiset, näet, käyvät teidän saarnastanne hupi hulluiksi ja vimmautuksi eivätkä mitenkään tahdo sitä kärsiä.

Käyttäytykää siis tässä asiassa niin, että elämänne ja vaelluksenne on parempaa kuin vihollistenne, jotka kaikenlaista armottomuutta teille osoittavat tuomioillaan ja sadatuksillaan. Vieläpä päälliseksi eivät he ainoastaan ole antamatta yhtäkään syntiä teille anteeksi, vaan selittävät parhaat tekonnekin ja hyvät työnne suurimmiksi synneiksi. Myöskään eivät he tule teille mitään antamaan, vaan vieläpä sen lisäksi karkoittavat teidät pois siitä, joka teidän omaanne on, ja ottavat sen väkivallalla haltuunsa. Näin he rupeevat teidän kanssanne menettelemään; mutta kaivahtakaa, ettette tule heidän kaltaisikseen. Kun he tuomitsevat, älkää te tuomitko, kun he sadattelevat, siunatkaa te, kun he kostavat, antakaa te anteeksi, kun he ottavat, antakaa te. Opettaahan Herra juuri vähää ennen aivan

samaa sanoessaan: **Rakastakaat vihollisianne; tehkää hyvää niille, jotka teitä vihaavat; siunatkaa niitä, jotka teitä kiroilevat; rukoilkaat niiden edestä, jotka teitä vahingoittavat.**

Tällä tavalla kehoittaa P. Paavalikin Room. 12: 18, 19 kristityitä sanoessaan: **Jos mahdollinen on, niin paljo kuin teissä on, niin pitäkää rauha kaikkein ihmisten kanssa. Elkäät itse kostako, minun rakkaani, vaan antakaa (Jumalan) vihan sijaa saada.** Aivan samaan tapaan opettaa Kristus tässä sanoessaan: Olkaat laupiaat, älkää sadatelko, älkää kostako, antakaa ja auttakaa jokaista, ettette tulisi vihollistenne kaltaisiksi pahuudessa, vaan että heidän olisi pakko antaa teidän hyvästä ja ystävällisestä vaelluksestanne teille hyvä todistus, ja heidän vihdoinkin täytyisi katsoa itseensä ja sanoa: Katso, tuollaisia ihmisiä me kiroilemme ja sadattemme ja joka tavalla kiusaamme. He sen sijaan eivät puollusta eivätkä kosta, vaan ottavat kaikki kärsivällisesti vastaan ja lisäksi vielä voittavat pahan hyvällä. He eivät totisesti voi olla pahojia ihmisiä, koska heidän kärsivällisyytensä on näin suuri ja koska he hyvällä pahan palkitsevat. Minäkin tahdon heihin liittyä, koska he eivät kenellekään mitään vahinkoa tee, vaikka heillä hyvä syy siihen olisi.

Tästä saatetaan nyt helposti havaita, ettei Kristus tässä opeta töitten kautta hurskaaksi ja vanhurskaaksi tulemaan, vaan kehoittaa jo ennestään hurskaita ja vanhurskaita laupeuteen, jommoinen heidän taivaallinen Isänsäkin on, että pakanat sen kautta parantuisivat, ja että he laupiaalla ja viattomalla elämällään vetäisivät pakanat puolelleen. Heidän ei siis tullut ainoastaan saarnallaan vaan myöskin hyvällä vaelluksellaan ihmisiä kääntää ja parantaa.

Tätä tarkoittaen opettaa P. Paavalikin 1 Kor. 7: 13 sanoen: **Jos jollakin vaimolla on uskoton mies, ja hän tahtoo sen kanssa**

asua, elköön häntä itsestään erottako, jos tämä vaan suvaitsee hänen kristittyinä pysyvän. Saattaahan niin käydä, että mies kristillisen vaimonsa hyveen tähden kääntyy ja sanoo: Minä näen vaimostani, että kristityt ovat jaloja ihmisiä, jonka vuoksi minäkin tahdon kristityksi tulla. Näin luumme Monikastakin, P. Augustiinuksen äidistä, jolla oli harvinaisen julma mies ja vielä pakanakin. Mutta mitä hän teki? Hän osasi niin käyttäytyä häntä kohtaan, ettei koskaan loukannut hänen mieltään. Toiset kristilliset vaimot ihmettelivät sellaista suuresti ja kävivät hänen luonaan miehiään soimaamassa, kuinka eivät he voineet, vaikka olivat kristityitäkin, tehdä niille missään mieliksi, vaan vielä saivat heiltä haukkumisia ja selkäsauvoja. He kysyivät millä kumman tavalla hän menetteli, ettei saanut selkäänsä isännältänsä, joka ei ainoastaan ollut niin julma mies vaan vielä pakanakin.

Hyvä Monika vastasi heille sanoen: Pahoin pelkään, että te itse annatte miehille syytä siihen; jos olisitte heille alamaiset, ette jankuttaisi ettekä joka sanaan vastaisi, vaan kärsivällisesti antaisitte myöten tai ystävällisillä sanoilla heitä lepyttelisitte, niin varmaankaan he eivät teitä löisi. Minun tapani, nähkääs, on tehdä näin: Kun isäntäni soimaa, rukoilen minä; jos hän vihastuu, annan minä perään tai vastaan lempein sanoin. Näin olen minä saanut ei ainoastaan hänen vihansa lauhtumaan vaan myöskin sen aikaan, että hän on kääntynyt ja tullut kristityksi. – Katso, tämä jalo hedelmä oli seuraus siitä, että hyvä Monika oli laupias aviomiestänsä kohtaan, ei tuominnut eikä sadatellut häntä. Samoin voi vieläkin usein käydä, että kuten P. Paavali sanoo, uskoton puoliso voi tulla kääntyneeksi uskovaisten aviokumppanin kautta.

Näin tulee teidänkin kristittyjen tehdä, sanoo Herra tässä, koska te olette armon ja

rauhan, ettekä vihan ja eripuraisuuden lapsia, ja kutsutut siunausta perimään. Sen vuoksi tulee teidänkin levittää siunausta ihmisten keskuuteen ensiksi saarnallanne ja julkisella tunnustuksellanne ja sitten myöskin ulkonaisella hyvällä vaelluksellanne, niin että, jos uskottomat teitä tuomitsevat ja sadattelevat, kohtelevat teitä sydämettömästi ja omanne anastavat, olette laupiaita heitä kohtaan, ette kosta heille, vaan annatte heille anteeksi, olette anteliaita, vieläpä rakastattekin heitä, siunaatte ja puhutte heistä parasta Jumalan ja maailman edessä. Näin voivat he teidän hyvästä vaelluksestanne havaita, että olette hurskaita, viattomia ihmisiä, jotka sekä kärsitte pahan että palkitsette sen hyvällä. Semmoinen elämä on tuottava teille hyvän nimen pakanain keskuudessa ja minulle, joka olen Herranne ja Jumalanne, kiitoksen ja kunnian.

Sinä näet siis, kuinka ei tästä tekstistä olenkaan voida saada sitä johtopäätöstä, että töillä saataisiin synnit anteeksi. Puhutteleehan Kristus tässä niitä, jotka jo ovat armon lapsia, eikä, vaikka paavilaiset niin hourailivat, opeta heitä, kuinka töillä saisivat syntein anteeksi antamuksen, joka heillä jo entuudestaan on armosta. Kristus opettaa, kuinka heidän tulee nyt saarnaamaan ryhtyessään käyttäytyä sellaisia ihmisiä kohtaan, jotka heitä vainoovat, tuomitsevat, sadattelevat ja heille kaikkia vaivoja ja onnettomuuksia saattelevat. Heidän tuli nimittäin menetellä aivan päinvastoin, ei tuomita, ei sadatella, vaan antaa anteeksi ja olla anteliaita; näin piti heidän vuorostansa jäädä tuomitsematta ja sadatteleematta sekä Jumalan että maailman edessä. Ja vaikka maailma heitä tuomitseekin, ei tahdo kuitenkaan Jumala heitä tuomita, kuten Ps. 37: 33 sanotaan. Näin pitää heillekin vuorostaan synnit anteeksi annettaman ja muuta sen lisäksi.

Herra siis kehoittaa näillä sanoilla opetuslapsiansa ahkerasti virastaan huolta pitämään

ja rohkeasti saarnaamaan, suuttuipa siitä kuka tahansa. Heidän ei pitänyt olla siitä niin mil-länsäkään, vaikka koko maailma heitä hauk-kuisi ja sadattelisi, vaan ainoastaan uljaasti pitkittää, sillä heidän palkkansa oli oleva run-sas, sillä taivaassa oli jo heihin nähden pää-tetty, että heille oli annettava täyteen likistet-ty, sullottu ja ylitse vuotava mitta.

Onhan tästä kaikesta selvää, ettei Kristus tässä puhu vanhurskaudesta, kuinka Jumalan edessä on hurskaaksi tultava, joka tapahtuu ainoastaan uskon kautta Jeesukseen Kristuk-seen; vaan Kristus opettaa opetuslapsiaan, kuinka heidän tulee maan päällä uskottomain keskuudessa, jotka heitä tuomitsevat ja sadat-televat, pitää olla hyvä meno, jonka kautta voivat saada paljon hyötyä aikaan heidän kes-kuudessaan. Jos he näin tekevät, pitää heitä täällä ja siellä hyvin palkittaman, ei niin, että he siten ansaitsevat syntein anteeksi saami-sen, sillä ei mikään työ, olkoon se kuinka hy-vä ikään tahansa, voi sitä hankkia, vaan siten, että jos he jotakin kärsivät tai menettävät, se pitää heidän jo tässäkin elämässä, kuten Mark. 10: 30 kirjoitetaan, satakertaisesti jäl-leen saaman ja tulevassa elämässä pitää hei-dät muihin pyhiin verraten ihanammin kau-nistettaman ja koristettaman. Miksi? Siksi, et-tä he ovat enemmän tehneet ja kärsineet Kris-tuksen tähden kuin muut. Profeeta Danielkin sanoo 12: 3, että opettajat kuolleitten ylös-nousemisen jälkeen **paistavat niinkuin tai-vaan kirkkaus; ja jotka monta opettavat vanhurskauteen, niinkuin tähden alati ja ijankaikkisesti.** Myöskin P. Paavali 1 Kor. 15: 41 sanoo: **Niinkuin yksi tähti voittaa toisen kirkkaudessa, niin myös kuolleitten ylösnousemus.**

Edelleen puhuu Herra: Mutta ellette näin tee, vaan maksatte pahan pahalla, niin on teil-le mitattava aivan samalla mitalla, jolla te mittaatte. Jos nimittäin te tuomitsijoitanne ja

sadattelijoitanne takaisin tuomitsette ja sadat-telette, on siinä selvä todistus ettette ole mi-nun oikeita opetuslapsiani ettekä omista syn-tein anteeksi saamista, sillä muutoin tekisitte käskynimukaan. Siitä seuraa sitten lisäksi, ett-ei uskonne ole oikea. Näin ollen kääntyikin asianne toisinpäin ja minulta saatte kuulla, ett-ei teillä mitään uskoa ole ja että olette vääriä kristityitä.

Sen totuuden taasen todistaa kylliksi se, että vielä keskenänne toisianne tuomitsette et-tekä auta toisianne. Näin eivät minun kristitty-ni tee. Sen vuoksi pysyy teissä teidän syntinne ja tulee yhä vaan suuremmaksi, kuten myös-kin Matt. 18: 34 luetaan vertauksesta palveli-jasta, joka oli Herrallensa velkaa kymmenen tuhatta leiviskää eikä voinut sitä maksaa. Her-ra antoi hänelle velan anteeksi sulasta armos-ta. Mutta kun hän puolestaan ei tahtonut antaa kanssapalvelijallensa hänen pientä velkaansa anteeksi, joutui hän uudestaan entiseen vel-kaansa, joka jo oli anteeksi annettu, ja Herran-sa ankaraan epäsuosioon, joka antoi hänet pyövelin käsiin.

Näin tahtoo rakas Herra ystävällisesti houkutella meitä hyviä töitä tekemään ja kris-tillistä vaellusta harjoittamaan vihollistemme-kin keskuudessa. Mutta ellemme näin tee, uh-kaa hän ei tahtovansa meitä pitää kristittyinä, sillä tuollaiset työt ovat ikäänkuin merkki ja todistus, jolla tunnustamme olevamme oikeita kristittyjä. Lisäksi parantuvat vielä toisetkin ihmiset noista töistä, ja me itse, niiden tekijät, **vahvistamme sillä kutsumisemme ja valitsemisemme**, kuten 2 Piet. 1: 10 sanotaan, ja rikastumme uskossa.

Tätä Herramme Kristuksen ystävällistä kehoitusta tahdomme me kristityt ja varsinkin saarnamiehet ahkerasti mielessämme pitää. Onhan meillä tätä nykyä uskomme ja oppim-me tähden vastustajoina, suuria ja mahtavia: kuninkaita, ruhtinaita, ylimyksiä, paaveja,

piispoja ym. Näille vihollisillemme osoitamme tätä Kristuksen opetusta seuraten kaikkea laupeutta emmekä soisi hiuskarvaakaan heiltä katkaistavan tai penninkään vahinkoa heille, vaan sydämestämme toivomme, että he erheyksensä ja syntinsä tuntisivat, Jumalan armon suostuisivat ja evankeliumin uskoisivat. Sen vuoksi he meitä tuomitsevat, sadattelevat ja vainoovat, ottavat meiltä kunnian, tavaran, ruumiin ja hengen, aivan kuin olisimme pahimpia roistoja maan piirin päällä. Näin emme me, Jumalan kiitos, tee heille puolestamme, vaan osoitamme heille kaikkea rakkautta ja hyvän tekoa ja tahdomme mielellämme auttaa heitä, jos vaan taipuvat autettaviksi.

Mutta haukutpa kumminkin meitä, sanovat he, sekä kirjoituksissa että saarnoissa, tuomitset meidät väärauskoisiksi etkä tunnusta meitä kristilliseksi kirkoksi. Onko sellainen haukkuminen ja sadatteleminenkin laupeutta? Vastaus: Se on toinen asia. Kristus puhuu tässä evankeliumissa niistä, jotka saavat vääryyttä kärsiä, vaan sinä tahdot sovittaa niihin, joiden virkansa tähden täytyy vääryyttä nuhdella. Se ei ole oikein, sillä ne, joiden tehtävänä on tuomitseminen ja sadatteleminen, eivät menettele väärin näin tehdessään. Yhtä vähän kuin se kelpaa miksikään päteväksi esimerkiksi, että lapsi sanoisi kurittavalle isälleen: Isä, ole laupias, niin Jumalakin on puolestaan laupias sinulle, yhtä vähän sopii tämä nuhtelijanvirassa oleviin. Varsin huolestihan se sopisi, että varas tai pahantekijä sanoisi pyövelille: Rakas mestari, anna anteeksi äläkä tuomitse, niin antaa Herra Jumalammekin puolestaan sinulle anteeksi. Ei, veijarikulta, oikeuden toimeenpanijan täytyy virkansa puolesta näin sinulle vastata: Ei ole minulle soveliasta antaa sinulle anteeksi, sillä minä täytän velvollisuuttani; oikein tekeminen ei tarvitse mitään anteeksiäntoa, vaan se

on kiitettävä. Samoin on laita isän ja äidinkin lapsiaan kurittaessaan, jolloin he tekevät oikein, sillä sanotaan oikein rankaisemiseksi, kun viran puolesta rangaistaan. Mutta katso sinä, ettet kosta rankaisijallesi, vaikka hän välistä vääryyttäkin sinulle tekisi.

Ei siis ollenkaan sovi, että tätä tekstiä tahdotaan niin venyttää, ikäänkuin Herra puhuisi niistä, joilla on käsky vääryyttä rangaista, jommoisia ovat saarnaajat, kaikenlainen esivalta, isä, äiti, ruhtinaat, esimiehet ja lopuksi mestaajakin. Tämä ei saa sanoa pahantekijälle, jonka tuomion hänen tulee panna täytäntöön, kuten heidän tapansa sentään on: Ihmiskulta, anna minulle anteeksi, mitä sinulle tänään teen. Mitä syytä hänellä olisi näin sanoa? Oikeuttahan hän siinä on toimeen panemassa. Hän siis ei tarvitse mitään anteeksisaamista, joka on ainoastaan synnin ja vääryyden tekijää varten, sillä hänen virkansa juuri on vääryyttä rangaista. Yhtä takaperoista olisi, jos isä sanoisi pojalleen ruvetessaan tätä kurittamaan: Rakas poikani, anna anteeksi, että nyt aion hoesua sinua. Ei, se ei olisi oikein tehty; sen vuoksi pitää pojan kärsimän, koska isä sen tahtoo.

Näin menettelee myöskin P. Paavali 2 Kor. 5: 13, jossa sanoo: **Jos me tyhmistyneet olemme, niin me sen Jumalalle olemme; eli jos me taidossa olemme, niin me teille taidossa olemme.** Hän oli ensimmäisessä lähetysskirjassaan korinttilaisille ankarasti nuhdellut heitä, niin että se muutamain mielestä oli liikaa. Mutta hän puollustaa itseään paljonkaan armoa pyytämättä sanoen suoraan: **Jos me tyhmistyneet olemme, niin me sen Jumalalle olemme; eli jos me taidossa olemme, niin me teille taidossa olemme.** Ei hän myönnä mitään syntiä tehneensä siinä, että oli heitä niin ankarasti nuhdellut, vaan sanoo Jumalaa sillä palvelleensa; jos hän taasen oli ollut liian leväperäinen, oli se tapahtunut heidän

hyväkseen. Onhan siinä kerrassaan huono vastaus tuollaiseen valitukseen: Paavali kulta, miksi meitä niin ankarasti rankaiset? Mutta koska hän oli apostolivirassa, ei hän anna muuta vastausta kuin tämän: Minä rankaisen syntiä niinkuin tahdon; minä teen siinä oikein ja palvelen Jumalata sillä, en oman persoonani tähden, vaan koska Jumala on sellaisen käskyn ja määräyksen minulle antanut.

Siis saattaa tuomarikin sanoa virassa ollessaan ja pahantekijätä kuolemaan tuomitesaan, että hän sillä palvelee Jumalata. Jos samoin isä ja äiti kurittavat rangaistuksen ansainnutta lasta, niin palvelevat he siten Jumalaa; jos taasen rankaisevat sitä helpommin, kuin se on ansainnut, niin tapahtuu se lapsen hyväksi.

Tämä täytyy ottaa huomioon erotuksen tekemistä varten, ettei pidettäisi samana asiana, jos virassa oleva henkilö rankaisee, tai jos joku viran ulkopuolella oleva rankaisee. Virka, olkoon se minkä nimellinen tahansa, on säädetty synnin rankaisemiseksi eikä se saa vääryyttä suvaita, ja tulee sen oikeutta valvoa. Koska siis minä ja muut saarnaajat olemme virassa, teemme me oikein, vieläpä laupeudentyönkin ihmisille (tehköön sitten meille sijaan hyvää tai pahaa ken tahansa), kun rankaisemme heitä.

Onhan sekin suurta laupeutta, ettei nuorisoa jätetä omiin valtoihinsa, vaikka se sitten saataisiin aikaan uhkauksilla tai selkäsanoilla; kyllä sittenkin vielä on paljon vaivaa ja tekemistä pahan torjumisessa ja hillitsemisessä, vaikka sitä ankarastikin rangaistaisiin. Jon nyt pitäisi kaitsemisesta luopua ja harjoittaa laupeutta rangaistusviran asemasta, niin tulisi maa täyteen roistoja ja maailma oikeaksi murhamiesten luolaksi. Sitten sanoisi toinen toiselleen: Jos sinä varastat minua, niin minä ryöstän sinua, jos sinä makaat vaimoni, niin teen vuorostani samoin sinulle j. n. e. Ei, se ei

kelpaisi mihinkään. Sen vuoksi on teloittaja sangen hyödyllinen ja lisäksi laupiaskin mies, sillä hän estää konnan enempää pahaa tekemästä ja toisten seuraamasta hänen esimerkkiään. Hän nimittäin katkaisee kaulan edessään olevalta ja uhkaa toisia takanaan, että pelkäsivät miekkaa ja rauhassa eläisivät. Se on suurta armoa ja sulaa laupeutta.

Toisaalta on taas suurta sydämettömyyttä, vieläpä kauheata murhaakin, jos isä jättää lapsensa rankaisematta, sillä näin hän aivan kuin omin käsin surmaa lapsensa. Sen vuoksi Salomo Sananlask. 23: 13, 14 sanoo: **Elä lakkaa lasta kurittamasta, sillä jos sinä häntä vitsalla lyöt, niin ei hän kuole. Sinä lyöt häntä vitsalla, vaan sinä vapahdat hänen sielunsa helvetistä,** se on: hän ei kuole sinun kurituksestasi, vaan sinä teet hänen vitsalla eläväksi ja pelastat hänen henkensä. Ellet sinä nimittäin häntä rankaise, kurittaa teloittaja hänen kuoliaaksi. Aivan kuin hän sanoisi: Ellet sinä kurita poikaasi vitsalla, joka voi hänet henkiin jättää, niin olet murhaaja, joka autat lastasi tulemaan roistoksi, ja sitten täytyy teloittajan rangaista häntä kuolettavalla vitsalla. Ota sinä siis vitsa käteesi ja sivalla paikalla, kun tarve vaatii, että rangaistava välttäisi kuolettavan vitsan. Näin teet sinä jalon laupeuden työn hänelle, vaan muutoin, jos annat hänen seurata pahaa tahtoansa, tulet hänen murhaajakseen.

Ei siis ensinkään sovi tähän se, että paavilaiset herjaavat meidän kyllä opettavan toisia olemaan tuomitsematta ja sadattelematta, vaikka itse teemme muka päinvastoin, rankaisemme, tuomitsemme ja sadattelemme jokaista. Olenhan jo edellä sanonut, että mitä teemme, sen teemme virkamme puolesta. Sitä paitisi on rangaistuksellamme ja tuomiollamme se ominaisuus, ettei se ketään vahingoita, vaan tarkoittaa ainoastaan heidän parastaan. Ja näin on meidän pakkokin tehdä Herramme Kristuksen käskystä, joka Luukk. 24: 47 on kärke-

nyt saarnaamaan hänen nimeensä parannusta ja sitten syntein anteeksi antamusta kaikissa kansoissa maanpäällä; ja Joh. 16: 8 sanotaan: **Pyhä Henki nuhtelee maailmaa synnin tähden.**

Tämän käskyn nojalla ovat kaikki apostolit ensin tuominneet maailman, sitä nuhdelleet ja julistaneet sille Jumalan vihaa ja sen jälkeen saarnanneet syntein anteeksi saamista Kristuksen nimessä. Näin tekee P. Paavali Room. 1: 3 ja seur., Pietari Ap. Tek. 2: 3, 10 ja Kristus itse Joh. 9: 39, jossa sanoo: **Minä tulini tuomiolle tähän maailmaan j. n. e.** Kutka nyt tällaisen saarnan ovat ottaneet vastaan ja antaneet sen rangaistavaksi ja tuomitavaksi, heille evankeliumi antaa sen lohdutuksen, että **he tulevat ilman ansiotansa vanhurskaiksi, Jumalan armosta, sen lunastuksen kautta, kuin on Jeesuksessa Kristuksessa,** Room. 3: 24.

semmoisille ei ole Kristuksen ja apostolien tuomio ja nuhde ollut vahingollinen vaan varsin hyödyllinen, lohdullinen ja terveellinen. Sen sijaan ovat ne, jotka eivät tahtoneet antautua tuomittavaksi, pysyneet synnissään, kuolleet ja ijankaikkisesti hukkuneet, ja ruumiillisestikin on heidän kaupunkinsa, maansa ja kuningaskuntansa, jossa he ovat asuneet, surkeasti hävitetty ja kukistettu.

Samoin kuin nyt apostolit ovat Kristuksen käskyn jälkeen saarnanneet, samoin täytyy meidänkin tehdä ja sanoa, että kaikki ihmiset ovat synnissä siinneet ja syntyneet, ovat luonnosta vihan lapset ja sen vuoksi kadotuksen omia, sekä etteivät he voi oman eikä minikään luodun avulla, neuvolla, työllä, ansiolla tai muulla saada syntejään anteeksi eikä tulla autuaiksi. Tämähän se vasta on jokaisen nuhtelemista, tuomitsemista ja rankaisemista. Mutta kuitenkin emme tee sitä oman pahan sisumme purkamiseksi, tai että meistä hauskaa olisi soimata ihmisiä syntisiksi ja juma-

lattomiksi, vaan näin teemme Kristuksen käskystä ja määräyksestä. Emme myöskään asiata siihen jätä, vaan nostamme jälleen ja lohdutamme niitä, joita näin olemme nuhdelleet sanoen, että **Jeesus Kristus on tullut maailmaan syntisiä autuaiksi tekemään, että jokainen, kuin uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman, mutta ijankaikkisen elämän saaman.**

Siitäpä syystä eivät Jumalaa pelkääväiset ihmiset näekkään meissä tässä kohden mitään vikaa, sillä he havaitsevat, ettemme teroita heille mitään ihmismietteitä munkkikaapuista y. m., vaan julistamme evankeliumia Kristuksesta. Sen vuoksi he ihastuvat ja kiittävät sydämestään Jumalata, että sen päivän ovat nähneet, jolloin suloisen totuuden voivat tuntea ja siitä saada lohdutuksen omilletunnoilleen. He pitivät rangaistustamme suurena laupeutena. Sen sijaan jumalaton joukko herjaa ja tuomitsee meidät tämän rangaistuksen tähden väärä-uskoisiksi ja kapinannostajiksi, jotka muka hävitämme vanhan uskon ja jumalanpalveluksen ja turmelemme maallisen rauhan ja hallituksen. Se täytyy meidän kärsiä. Kuitenkin todistaa omatuntomme sen, että he väärin meistä moisesta syyttävät, ja lisäksi lohduttaa meitä sillä, ettemme ole ensimmäisiä, jotka sellaista häväistystä osaksemme saamme. P. Paavalinkin täytyi kuulla juutalaisilta ja pakanoilta, että oli jumalanpilkkaja ja kapinannostaja. Niin, syytettiinpä itse Kristustakin Pilatuksen edessä, että vietteli kansaa ja yllytti uppinkaisuuteen keisaria kohtaan, ja sen vuoksi hän ristillekin ripustettiin. Näiden keralla tahdomme halusta antaa herjata itseämme vääräuskoisiksi ja kapinannostajiksi, kunnes kerran viatotuutemme tulee valkeuteen.

Mutta elleivät onnettomat paatuneet paavilaiset niin katkerasti vihaisi totuutta ja meitä totuuden tähden, voisivat he toki elämästämme havaita, että tarkoin tahdomme noudattaa

tuota Kristuksen käskyä: **Olkaat laupiaat.** Emmehän me ole, Jumalan kiitos, kostaneet vielä yhdellekään ihmiselle, joka meille on paha tehnyt, emme ole ketään karkoittaneet kodistaan, konnustaan, vaimostaan tai lapsistaan, emme ole ketään uskonsa tähden vankilaan viskanneet, vieläpä vähemmin ketään sen vuoksi mestanneet, hukuttaneet, polttaneet, hirttäneet j. n. e., niinkuin he, nuo koreat pyhät, ovat paljon viatonta verta vuodattaneet eivätkä vieläkään siitä lakkaa. Me olemme käyttäytyneet tämän Kristuksen opin ja kehoituksen mukaan, kunnioittaneet heidän säätyään ja esimiehyttään, opillamme sitä tukeneet, mikäli he oikeutta harrastavat, rukoilleet heidän puolestansa ja anoneet heille hyvää yksityisesti ja julkisesti ja uskollisesti, ystävällisesti ja vakavasti varoittaneet heitä kirjoituksillamme sen viran perustuksella, jonka Jumala on meille uskonut.

Tästä laupeudestamme olemme heiltä sen palkaksemme saaneet, että he ovat meitä kiroilleet, vainonneet, sadatelleet ja monta meidän veljistämme ajaneet maanpakoon ja murhanneet. Mitä enemmän tulisi meidän tehdä? Kuitenkin täytyy meidän kantaa sitä nimeä, että olemme kärsimättömiä, kiukkuisia, myrkyllisiä, kostonhimoisia ihmisiä, jotka koko maailman tuomitsemme ja kiroamme. Olkoon menneeksi, häväistystä täytyy meidän maailman edessä kärsiä, kunnes kerran rakas Herramme Jeesus Kristus, tuo oikea tuomari, asiaan ryhtyy ja sen ratkaisee. Sillä aikaa saakoot he valehdella, häväistä ja vainota meitä, mutta kerran, jos Jumala suo, saavat he huomata, ketä he ovat meissä pilkanneet ja vainonneet.

Tässä nyt lyhykäisesti puhuttu evankeliumimme tarkoituksesta, kuinka meidän tulee olla laupiaat vihollisiammekin kohtaan. Mutta kylläpä meidän tulisi sovittaa se omaankin elämäämme, jotka tahdomme olla kristittyjä

ja veljiä, sillä sangen tarpeellista on meillekin tätä kehoitusta saarnata. Vaikka nimittäin olemme kaikki evankelisia olevinamme, pelkään kuitenkin, että suurin osa meistä on pakanoita, jos kohta kristittyjen nimeä kannamme. No, kuinka meidän sitten tulee tehdä? Nimi täytyy kyllä kaikille suoda, vaikka harvoille se totuuden mukaan sopisi. Sanoopa P. Paa-valikin 2 Tessal. 3: 2: **Ei usko ole joka miehen,** ja Kristus itse Matt. 22: 14 valittaa: **Monta on kutsuttu, mutta harvat ovat valitut.** Tutkistelkoon siis itseänsä jokainen, joka sakramentille menee ja itsensä kristityksi ilmoittaa, ettei hän pettäisi itseään. Nähdäänhän nyt hyvästi, mikä ahneus, saituus ja tavarain haaliminen niiden kesken on vallalla, jotka tahtovat kristityn nimen omistaa, halvimmasta säädystä korkeimpaan saakka, niin että synti ja häpeä on sitä kuulla. Jokainen vaeltava surutonna eikä ainoastaan ole antamatta vaan myöskin kiskoo itselleen, mistä vaan voi saada. Näin joutuu sana **antakaat** joka tässä evankeliumissa luetaan, tykkänään unhotukseen, ja sen sijaan on pelkkä ryöstäminen ja varastaminen jalansijaa saanut. Mitä uskottomuutta nähdään yksin päivämiehissä ja palkollisissakin, kuinka häpeemättä ansaitsevat he leipäänsä tahallisuudella, huolimattomuudella, vilpillä ja silmäin palvelemisella.

Mutta kuinka sellaiset ihmiset aikovat kestää viimeisenä päivänä, kun Kristus on kysyvä, ovatko he hänen kehoitustaan noudattaneet. Koska nimittäin kristittyjen tulee olla laupiaita vihollisiaankin kohtaan, kuten Kristus tässä opettaa, niin paljoa suurempi velvollisuus on heillä osoittaa rakkautta ja ystävyyttä veljiään kristittyjä lähimmäisiään kohtaan. Jos kerran he eivät saa vihollisiaan kirota, paljoa vähemmän sitten ystäviään; samoin jos he eivät saa uskottomille kostaa, vaan pitää heidän heille antaa ja hyvää tehdä, paljoa enemmän tulee heidän hyviä töitä osoittaa uskon

liittolaisille. Mutta katso, mitä nyt nähdään-kään! Eikö ole ryöstäminen, ahnehtiminen ja kaikenmoiset petokset suunnattomaan valtaan päässyt maailmassa. Ja kuitenkin kuulet sinä tässä pyhästä evankeliumissa sanottavan: **Antakaat, niin teille annetaan.** Ellemme sitä noudata, sanotaan kerran: Ottakaa ja ryöstäkää, niin kyllä teiltäkin kerran otetaan ja ryöstetään.

Onhan Herralla Jumalallamme toki vielä siksi mahtia, että voi onnettomuudella jotain maata tai kaupunkia rangaista, kun on liian kauvan kiskottu ja ahnehdittu. Silloin tulee joku rosvoovaveli, jolle on pakko antaa, tai muutoin ottaa hän itse väkisin, sillä kerran kuitenkin niin käy, jos antaminen unohdetaan, että Herra Jumalamme jättää meidät ryöstettäviksi. Sellaista onnettomuutta me kaikella ahkeruudella takaa ajamme, sillä kun Herra käskee antamaan, tahdomme me sen vääntää ottamiskehoitukseksi. No olkoon, ota, varasta ja ryöstä niin kauvan kuin tahdot, kerran kääntyy kohtalo niin, että sinulta vuorostaan otetaan.

Kaikissa historioissa nähdään, että kun joku kuningas tai ruhtinaskunta taikka joku kaupunki on mahtavimmilleen kohonnut ja rikastunut, niin on tullut joku sota tai onnettomuus, joka sen on jälleen köyhdyttänyt. Samoin käypi myöskin yksityisten sukujen ja henkilöiden; kun he äkkiä nousevat ja tulevat mahtaviksi, kukistuvat he myöskin jälleen nopeasti. Minä olen jo elämässäni nähnyt monen suurten tavarain omistajan lyhyessä ajassa joutuvan häviölle. Minkä tähden? He eivät, näetkös, ole tahtoneet antaa, kuten Kristus tässä kehoittaa, vaan kaikin tavoin ottaa toiselta. Sen vuoksi on asia heille vihdoinkin siksi kääntynyt, että heiltä on vuorostaan otettu, kuten kokemuskin opettaa ja yleinen sananlasku sanoo: Väärin menee, väärin saatu, ja väärin saatu tavara ei kolmannen perillisen

kättä lämmitä. Sellaista saadaan nähdä, sanon minä, joka päivä kaikissa säädyissä, ja vaikka sitä jonkun aikaa kestäisikin ja kulkisi isältä pojalle, häviää se ainakin kolmannelta perilliseltä, sillä se on kirouksen alaista tavaraa, joko ryövättyä tai ahnehdittua.

Pitäisihän tällaisesta jokapäiväisestä kokemuksesta maailmanlastenkin viisastua ajattelemaan: Miksi niin kauvan tahdot ahnehtia ja haalia; ethän kuitenkaan ahnehdittua tavarata voi oikeudella omanasi pitää, ja sitä paitsi ei se sinulla menesty, jonka tuosta ja tästä olet saanut nähdä. Meihin kristittyihin taasen enemmän vaikuttakoon, mitä Pyhä Raamattu asiasta opettaa. Näin sanoo Daavid Ps. 37: 16–18: **Se vähä kuin vanhurskaalla on, on parempi kuin monen jumalattoman suuret tavarat.** Syy sanotaan heti: **Sillä jumalattoman käsivarsi pitää rikottaman, mutta Herra vahvistaa vanhurskaat. Herra tietää hurskasten päivät, ja heidän perimensä pysyy ijankaikkisesti.** Aivan kuin olisi sanonut: Vaikka hurskaalla miehellä vähäkin on, jos se vaan on Jumalasta ja kunnialla saatu, on se hänelle kaikkein jumalattomien aarteita rakkaampi, sillä Herra Jumalamme tahtoo siunauksensa siihen vähään liittämään, niin että se on kestävä lapselta lapselle tuhanteen polveen saakka. Sellaista näemmekin ilmeisesti, sillä tänäkin päivänä tavataan kaupungeissa monta vanhaa ja rehellistä sukua, joiden tavarat ovat ulottuneet muutamaan sataan polveen asti, vaikka toisilta ovat hävinneet jo kolmessa polvessa.

Mutta miksi pitkiä puheita? Ei kukaan ota viisastuakseen muusta kuin omasta vahingostaan. Herran Jumalamme lupauksia ja uhkauksia ei oteta kuuleviin korviin; kukapa niistä väliä pitää? Vaikka kuinkakin kauvan Sananl. 11: 4 ja 28 mukaan saarnattaisiin: **Ei rikkaus auta vihan päivänä, mutta vanhurskaus vapauttaa kuolemasta. Joka rikkauteensa**

luottaa, hän hukkuu, niin ajattelee kuitenkin jokainen: Puhu, hyvä mies mitäs puhut, jos vaan olisi minulla rahaa ja tavarata, niin ei olisi hätäpäivää. Nämä tekevät Herran Jumalamme suorastaan valehtelijaksi, mutta ennen kuin soisivatkaan, saavat he totisesti nähdä pettyneensä.

Profeeta Haggai sanoo 1: 6 ahneista, että he kokoavat lävelliseen kukkaraan, aivan kuin tarkoittaisi: Kootkoot vaan, mutta ei heille ole siitä hyvää tuleva, koska ahneudella ja toisten vahingolla tahtovat rikastua. Ja Salomo sanoo, että jos kohta jumalaton kauvan-kin kokoisi tavarata vaikkapa läjittäisin, asuu kuitenkin sellainen kirous hänen huoneessansa, ettei hän ainoastaan ole tavarastaan hyöty-mättä, vaan se myöskin hänen käsissään kuuluu, kuin olisi ruoste sen raiskannut. (Sananl. 15: 6).

Ennen, kun perkelettä palveltiin paavikunnassa, oli jokainen laupias ja lempeä; silloin annettiin iloisesti ja suurella hartaudella lahjoja väärän jumalanpalveluksen voimassa-pitämiseksi. Nyt, kun olisi syytä olla lempeä, kun pitäisi halusta antaa ja osoittaa Jumalalle kiitollisuutta hänen pyhän evankeliuminsa edestä, on jokainen olevinaan perikadon partaalla ja nälkään kuolemaisillaan, ei kukaan tahdo mitään antaa vaan ainoastaan ottaa. Ennen saattoi jokainen kaupunki suuruutensa mukaan elättää runsaasti muutaman luostarin puhumattakaan messuista, papeista ja rikkaita hiippakunnista. Nyt kun pitäisi jossain kaupungissa elättää kaksi tai kolme henkilöä, jotta Jumalan sana saarnattaisiin, sakramenteja jaettaisiin, sairaita opetettaisiin ja lohdutettaisiin ja nuorisoa opetettaisiin rehellisyyteen, on se jokaiselle vastahakoista, vaikka ei siihen vaadita edes omia vaan vieraita varoja, paavilaisilta jääneitä.

Mutta niinhän pitää olla, ettei Jeesuksella, Maarialla ja Joosepilla Betlehemissä ole

mitään sijaa majassa, mutta kuitenkin löytää hän jonkun pienen seimen ja Maaria ja Jooseppi tallin, jossa hädin tuskin toimeen tulevat, minkä voivat. Mutta ennen kuin heidän piti nälänhätää kärsiä veriheimolaistensa luona, jotka eivät ottaneet heitä auttaaksensa, ennen täytyi pakanoiden tulla rikkaasta Arabias-ta lahjoittamaan Jeesuslapselle kultaa, pyhää savua ja mirhamia. Kristityt hyvästi ymmärtävät, mitä tällä tarkoitan.

Herra Jumalamme ei osoita ainoastaan sannallansa, että ahneutemme pahoittaa hänen mielensä sekä ettei nylkijä saa tavarastansa nauttia, vaan hän todistaa sen myöskin jokapäiväisillä esimerkeillä. Tahdon varoitukseksi kertoa yhden, joka äskettäin tapahtui, vaikkapa jotkut siitä loukkaantuisivatkin. Vähän matkaa täältä Wittenbergistä oli muuan talonpoika, joka elinaikanaan oli markkinoilla peijannut ja pettänyt ihmisiä, mikä nykyäänkin onkin tullut melkein kaikkien tavaksi. Hän meni aittaansa jyvävarastojansa katselemaan. Silloin perkele hänen silmänsä niin noitui, että hänen aittansa näytti hänestä typi tyhjältä eikä hän voinut yhtäkään jyvää siellä huomata. Tuo viheliäinen visukinttu kauhistuu ja luulee jyvät salaa aitasta varastetuiksi; hän menee suuresti parkuen ja voivotellen puhuttelemaan vaimoan ja palkollisiaan sanoen kaikki jyvät varastetun. Kun vaimo ja palkolliset juoksevat asianlaitaa katsomaan, hirttäällä välin tuo kurja mies itsensä, ennen kuin he ennättävät palata hänen luokseen. Kaikki oli kuitenkin ollut perkeleen petosta, sillä jyvät olivat kaikki tyyni koskematta aitassa, mutta perkele oli hänen Jumalan sallimuksesta niin sekoittanut, ettei hän voinut yhtäkään jyvää nähdä.

Tämä, sanon minä, on olemme edessä tapahtunut meille pelotukseksi ja varoitukseksi. Vaikka nimittäin ei kaikkia rangaista niinkuin tätä miestä, on kuitenkin jokainen, joka Kristuksen varoituksen ylönnätkäsoo, viimeisenä

päivänä kadotuksensa näkevä. Ja kylläpä onkin ihmeteltävää, että me ehdoin tahdoin, vieläpä suurella surulla, vaivalla ja työllä (sillä **ahne saattaa itsellensä paljo murhetta**, sanotaan 1 Tim. 6: 10) hankimme vahinkoa ja kirousta omaan huoneeseemme, vaikka kuitenkin helpolla työllä ja iloisella mielellä voimme rikkaitakin olla, jos Kristuksen opetuksen mukaan lähimmäistämme lahjoillamme auttaisimme. Onhan se, joka on sanonut: **Antakaat, niin teille annetaan**, totisesti sanansa pitävä ja niille, jotka hänen kehoitustaan tottelevat, jälleen antava, vieläpä runsaamminkin, sillä sanoohan hän: **Hyvän mitan, likistetyn ja sullotun, ja ylitsevuotavan he antavat teidän helmaanne.**

Mutta eiköhän olisi parempi, että sinulla olisi vähän Jumalalta ja kunnialla, että voimiesi mukaan lahjoillasi auttaisit tarvitsevaisia ja sinulla täten olisi hyvä omatunto ja lisäksi se suloinen lohdutus, että Jumala tahtoo sinun vähäsi siunata ja enentää, kuin että sinä surussa ja levottomuudessa ja vielä lisäksi pahalla omallatunnolla olisit suurien rikkauksien omistaja, joita et voi nauttia etkä kykene

hoitamaankaan. Sillä ahne on mammonansa orja ja vanki ja sitä paitsi tiedät sinä ei ainoastaan Jumalan sanasta, ellet tahdo sitä uskoa, vaan myöskin jokapäiväisestä kokemuksesta, ettei siitä ole hyvää oleva sinun lapsillesi ja perillisillesi, jotka siitä saavat hivutaudin, joka heidät köyhdyttää.

Mitä sinulla, ihmisparha, tavarahan haalimisesta ja ahnehtimisesta lopultakaan muuta on jäljellä, kuin että olet syntisen elämäsi tehnyt katkerata katkerammaksi, että perkele kuoleman hetkellä tempaa sinun helvetin syvyyteen. Näin menetät sinä häpeällisesti sekä rahasi että tavarasi, joista ei elämässäsi ole koskaan iloa ollutkaan, ja lisäksi vielä surkeasti saatat ruumiisi ja sielusi kadotukseen. Paitsi kaikkea tätä tuotat sinä kirotulla tavarallasi Jumalan vihan ja kirouksen lapsillesi ja perillisillesi, joiden ei pidä yhtäkään enempää siitä kostuman kuin sinunkaan; niin, heidän pitää sen vuoksi köyhtymän ja kaikkeen surkeuteen ja onnettomuuteen joutuman. No niin, ken tahtoo kuulla, se kuulkoon. Jokaisen täytyy kuitenkin oma kuormansa kantaa, kuten P. Paavali sanoo. Amen.